

Источници и исторически помагала за изслѣдване и изучаване третия периодъ отъ всеобщата военна история на новитѣ времена отъ 1740 до 1792 година.

Още отъ първата година (1741) на 1-та силезска война и тѣзи за наслѣдството на австрийския прѣстолъ, взели вече да се появяватъ въ печата, слѣдъ всѣки походъ, описания за него и за разнитѣ военни дѣйствия въ него: сраженията, обсадитѣ и пр. Първо мѣсто между тѣхъ принадлежи на описанията на походитѣ и военнитѣ дѣйствия на Фридриха II и противницитѣ му въ Германия, а второто — на Австрия и противницитѣ ѝ: Франция съ съюзницитѣ си, въ Нидерландия, на Рейнъ, на границитѣ на Германия и Франция, и въ Италия. Тѣй като въ силезскитѣ войни и за наслѣдството на австрийския прѣстолъ вземали участие армиитѣ, войскитѣ и полководцитѣ почти на всичкитѣ държави и народи въ Европа (съ изключение на Руссия, Испания, Португалия и Турция), то и въ туй време, както и въ прѣдидущия периодъ, слѣдъ истичанието на всѣка година се появявали описания на военнитѣ дѣйствия, които произлизали въ нея, на разнитѣ театри на войната — на *разни язици*, прѣимущественно на *нѣмски* и *французски*. Тѣй щото, въ тѣчение на 8 години (1741—48), прѣзъ които се водила войната за наслѣдството на австрийския прѣстолъ се съставила вече доста богата военно-историческа литература за този периодъ на време, която имала всички достоинства и всички недостатѣци на една *свременна* литература.

8-годишния миръ между войнитѣ за наслѣдството на австрийския прѣстолъ и седмогодишната умножилъ още повече тѣзи литература съ по общи, пълни, обстоятелни и зрѣли съчинения за военнитѣ дѣйствия въ войната на прѣдидущитѣ 8 години.

Сжщитѣ тѣзи явления се повторили и въ време на войнитѣ: седмогодишната, за наслѣдството на баварския прѣстолъ, на Австрия съ Портата и другитѣ по малки, и въ интервалитѣ на мира между тѣхъ, но само че въ несравненно по голѣма степенъ. Тѣй като въ седмогодишната война участвували вече всичкитѣ първостепенни господарства на Европа, отъ една страна — Пруссия съ сѣверна Гер-